ANUL XXXVII.—No. 121 | 25 bani exemplarul | C P | Marți 5 (18) Martie 1919

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
Redacția și Administrația: București, str. Brezoianu, 11

Fondator:
LUIGI CAZZAVILLAN

Directori
VIRGIL N. DĂRĂSCU și STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Improprietărirea

Exproprierea este pe cale de a se desăvârși; terenurile expropriate vor fi luate în curând din posesiunea proprietarilor.

Care va fi soarta acestor terenuri?

Constituția, astfel cum a fost modificată la 20 Iulie 1917 prin art. 19 No. 1 prevede următoarele:

„Pentru cauză de utilitate națională se sporește întinderea proprietăței rurale țărănești prin exproprierea terenurilor cultivabile în măsura și condițiunile următoare *în scopul de a se vinde țăranilor cultivatori de pământ, cu precădere țăranilor mobilizați din această categorie sau a familiilor lor, dacă ei au murit din cauza sau în timpul războiului*“.

Va să zică exproprierea trebue să se facă pentru ca porțiunea de pământ deslipită din marea proprietate, să se vânză în loturi cultivatorilor de pământ prevăzuți mai sus.

Prin expropriere proprietatea în întregul ei, adică folosința și nuda proprietate, trebue să treacă dela marele proprietar direct la țăranii cumpărători.

Reforma agrară fusese numai schițată prin dispozițiunile constituționale din 1917. Pentru ca ea să fie tradusă în fapt, era necesar a se regula detaliile. Legiuitorul constituant prin art. 19 No. V în această privință dispune astfel:

„Lucrările pentru întocmirea legilor generală și specială de expropriere pentru utilitate națională vor începe de îndată. Aceste legi vor fi promulgate cel mai târziu în termen de șase luni dela liberarea teritoriului.

Legea generală de expropriere pentru cauză de utilitate națională, care va desvolta principiile coprinse în acest articol se va vota conform ultimului aliniat al art. 128 din prezenta constituțiune. Dispozițiunile ei vor fi înscrise în acest articol, din care fac de drept parte“.

Insă camerele de revizuire au fost disolvate înainte de a-și complecta misiunea pentru care fuseseră alese. Legislațiunea exproprierei s'a oprit aci. Legea anunțată la 1917 nu s'a mai făcut.

După înfrângerea vrăjmașilor M. S. Regele prin manifestul din 24 Octombrie 1918 a promis poporului că guvernul va lua *fără întârziere* măsurile cuvenite ca să se înfăptuiască reformele constituționale, care asigură votul obștesc și *țăranilor proprietatea a 2 milioane hectare* din proprietatea mare particulară precum și moșiile domeniului Coroanei, Statului și așezămintelor de binefacere.

Manifestul Suveranului mai adaogă:

„Guvernul meu va lua FARA INTARZIERE măsurile cuvenite pentru ca aceste reforme să ieu ființă“.

Până aci reforma agrară este întemeiată pe noile principii constituționale, pe care puterile publice au promis a le aplica fără întârziere.

Aplicarea s'a făcut în adevăr cu grabă pentru deposedarea proprietarilor; însă această deposedare nu este urmată deocamdată de trecerea pământului în proprietatea țăranilor; căci după decretul din 15 Decembrie 1918 folosința pământului expropriat se va da unor obști formate din sătenii, care nu au în proprietatea lor pământ îndestulător, dându-se precădere, celor care au luat parte la războiu sau urmașilor lor.

Dacă nu se poate constitui obște, pământul expropriat se va administra de un comitet compus din 2 membri ai băncilor populare locale și de un administrator numit de centrală.

Pentru acest pământ se va plăti proprietarului arendă după prețul regional. *Astfel că rezultatul văzut al decretului nu este împroprietărirea țăranilor, ci arendarea obligatorie, ceea ce este contrariu și textului constituțiunei și scopului legiuitorului.*

Prin decret se stabilesc termene scurte pentru deposedarea proprietarilor, dar nu se stabilește niciun termen pentru durata arendășiei obligatorii, așa că împroprietărirea poate fi întârziată oricât de mult.

Modul cum a fost concepută reforma prin acest decret poate conduce la o amânare indefinită a împroprietăririi. Inființarea numeroaselor obștii și bănci populare, care vor pune mâna pe cele 2 milioane hectare pământ din proprietatea particulară și pe moșiile Statului, domeniului Coroanei și persoanelor morale va motiva crearea unui personal de agronomi, comptabili, revizori etc. care se va ridica la câteva mii. Personalul obștiilor și băncilor populare a dat loc până acum la multe nemulțumiri. Ce va fi când asemenea agenți vor avea pe mâinile lor enorma întindere de pământ expropriată, când vor avea la dispozițiunea lor pe țăranii nevoiți a face orice sacrificii pentru a li se da câte o bucățică de pământ pentru hrana lor?

Goana după înavuție fără muncă, care să desfășură de cât va timp la lumina zilei, va găsi un teren favorabil în noua instituțiune a arendășiei obligatorii.

Deja regulamentul pentru recrutarea personalului chemat a face lucrările de măsurătoare și parcelare apărut în Monitorul Oficial din 28 Februarie 1919, ne face să întrevedem obstacolele ce se pun în calea reformei.

Avem în țară mulți ingineri capabili și experimentați, care dacă ar fi chemați la lucru imediat ar putea duce în scurt timp la îndeplinire parcelarea pământului expropriat. Cu toate acestea prin acest regulament se cer astfel de condițiuni, încât e probabil că mulți vor fi excluși dela aplicarea reformei. După regulament doritorii de a executa aceste lucrări vor fi supuși la probe înaintea unor comisiuni instituite de direcția cadastrului. Câți ingineri, cu cariera deja formată, vor primi să se supună la asemenea probe?

Pentru a forma viitorul personal se organizează prelegeri și lucrări practice *de câteva luni* pentru inginerii care n'au reușit la probe, pentru absolvenții de liceu și alte școli. Și cu asemenea personal de operatori, pregătiți în câteva luni, are să se înfăptuiască marea reformă?

In loc de a se cere concursul specialiștilor, care au făcut ani de studiu și de practică, acestora li se pun obstacole, pentru a se recurge la un personal nou format la noua școală a elanului de reformatori, cari par a urmări alte scopuri, iar nu împroprietărirea țăranilor, atât de mult dorită de toată lumea. Cu inginerii, pe care îi avem, e probabil că în 2 ani de muncă încordată, împroprietărirea s'ar efectua, pe când cu sistemul admis de guvern cine știe cât va trece până să fie formați operatorii din școala nouă.

Țăranul oftează după bucățica de pământ, pe care vrea să fie proprietar. Să i se dea cât mai curând. Să se înceapă îndată măsurătoarea cu personalul de ingineri deja format și o schimbare vădită se va face în starea sufletească a țăranilor.

Ce încurajare și ce mulțumire ar pătrunde la inima lor când ar vedea în fiecare lună sute de moșii trecând în posesiunea lor.

După grozăviile războiului toți trebue să muncim din răsputeri pentru refacerea țărei. Munca câmpului ne este cu deosebire necesară pentru a scoate din pământ hrana noastră și productele de export, cu care să putem plăti lucrurile ce primim dela streini.

Suntem în primăvară când altă dată plugurile brăzdau pământul. Acum pe câmp este liniște, țăranii stau în sat și așteaptă să li se dea pământul făgăduit. Se vor hotărî ei a începe munca?

Stăruința guvernului de a înființa obștii a devenit necesară acum, după ce s'a luat pământul din posesiunea proprietarilor, însă este tot așa de necesar ca de odată cu formarea obștiilor să se înceapă, cu mare activitate, lucrările de împroprietărire pentru ca să iasă din sufletul țăranilor îndoiala dacă li se va da pământ. Văzând ei inginerii măsurând în toate părțile și pe semenii lor puși în posesiune treptat chiar în anul acesta, vor dobândi încredere în realizarea reformei și se vor apuca de muncă serios. Dar pentru ca să se facă astfel, guvernul trebue să se emancipeze de influența personalului interesat a prelungi cât de mult arendarea obligatorie, să se gândească, nu la interesele miilor de funcționari ce se înființează, ci la marele interes al Statului de a i armonie între fii țărei, de a încuraja munca cinstită și de a arăta lumei că suntem un popor de ordine și de progres.

Improprietărirea grabnică este necesară și din punctul de vedere politic. Imprejurările au făcut ca reforma agrară să fie concomitentă cu aplicarea votului universal.

Votul universal nu este un panaceu. Ca orice instituțiune omenească, el are părți bune și părți rele. Datoria tuturor oamenilor de bine este ca să facă din votul universal un instrument de libertate și progres; iar nu un mijloc de a întemeia tirania.

Cunoaștem tristele moravuri administrative, cunoaștem influența adesea ori nefastă a guvernelor în alegeri. Dacă guvernele au putut fi stăpâne pe alegeri înainte, ce va fi când la miile de funcționari de până acum se vor adăoga alte mii de agenți, cari vor avea o putere considerabilă asupra țăranilor prin deținerea pământului în mâinile lor. Presiunea în alegeri ce se exercită din partea primarului, notarului, perceptorului, etc., va fi lucru de nimic pe lângă rolul [illegible], ce vor avea conducătorii obștiilor și băncilor populare.

Improprietărirea urgentă este o necesitate imperioasă, reclamată de siguranța Statului, de viitorul economic și politic al țărei.

Să se facă fără întârziere, pentru ca exproprierea să fie în adevăr o operă de utilitate națională, cum zice Constituția.

Mihail Antonescu

Două-zeci mii de români în nordul Siberiei

Ei au armată, ziare românești și dau știri celor de-acasă

Alaltăeri a sosit în Capitală venind dela Tokio d. Vasile C. Drancă, directorul cooperativei „Mercur“. Vasile Drancă părăsise Bucureștii ca militian mobilizat la Cercul de recrutare; mai în urmă fiind detașat la ministerul de războiu, a fost trimis în Rusia cu o comisie pentru diferite cumpărături.

Surprins de evenimente, a plecat în Japonia.

Din Japonia Vasile Drancă a pornit la 22 Decembrie 1948 și a făcut drumul Tokio-Kobe, Sanghai, Horg-Kong, Saigon, Singapur, Colombo, Djibuti, Suez, Port-Said, Constantinopol, Constanța.

D. Vasile Drancă ne spune între altele, că la Irkutsk românii au o armată de 20.000 oameni cari păzesc linia Transbaikalului.

Tot acolo apare un ziar românesc, Gazeta Transilvaniei ale cărui prime numere au apărut la Celiabinsk.

Cu ocazia aceasta Vasile Drancă ne roagă să publicăm numele a câtorva români spre știința rudelor lor din țară, că sunt în perfectă sănătate, iar pentru amănunte pot lua informații dela d-sa acasă, str. Batiștei, deasupra sucursalei cooperativei „Mercur“.

Așa, de pildă, Virgil Gârbocea înștiințează pe tatăl său Gh. Gârbocea, preot în Brănești (Făget Banat) și pe unchiul său Romul Bărsan.

Doctorul Emil Deciu, Șt. Niculau Marc, (comit. Torontal) anunță pe tatăl său Vasile Deciu.

Doctorul Gh. Onișca anunță pe soția sa Cornelia dr. Onișca din Mureș Sân-Iacob p. n. Cuci (Kutyalva) comitatul Alba-Inferioară.

Sunt înștiințați de asemeni Gh. Simu, protopop în Ibașfalău (comit. Tarnava Mare) și Iorgu Gh. Toma, fost președinte al trib. Succava.

Invățătorii români

din Banat persecutați de sârbi

Ziarul oficios „Patria“ din Sibiu primește de la trimisul său special în Banat următoarea știre:

Sârbii persecută pe învățătorii bănățeni cari au participat la congres, internându-i. Pe Aurel Popovici, din Broșteni, l-am aflat în Timișoara, fugind de urgia sârbilor.

Pe președintele asociației, Iuliu Vuia, din Caransebeș, sârbii au voit să-l aresteze în Timișoara, pentru rolul ce l-a avut la congresul învățătorilor din Sibiu. „D-ta ai vorbit în piața Sibiului și ai agitat lumea românească contra noastră!“ l-a apostrofat căpitanul care viza certificatele de călătorie.

Strecurându-se în altă cameră, d. Vuia a profitat de îmbulzeală și a fugit.

◆ Domnii abonați din 1916 care doresc a mai primi ziarul, sunt rugați a ne trimite vechea și noua adresă pentru a li se comunica ce diferență mai au de plată.

CONGRESUL PACII

GERMANII PRIMESC CONDIȚIUNILE ANTANTEI

Lyon, 3. — *Vineri amiralul Neymiss a comunicat delegaților germani condițiunile Antantei privitoare la predarea flotei de comerț și a aprovizionărei Germaniei, acordându-le un termen de 24 ore spre a răspunde. Delegații germani au anunțat pe delegații Antantei, înainte chiar de expirarea termenului, că Germania primește condițiunile impuse de Aliați.*

PROECTUL DEFINITIV AL CLAUZELOR MILITARE

Paris, 3. — Consiliul suprem de război s'a întrunit Sâmbătă după amiazi spre a examina proectul definitiv al convenției militare, navale și aeriene alcătuit de experții militari.

La această ședință au luat parte Wilson și Foch.

Proectul formează un raport voluminos și prevede armamentul pe care Germania poate să-l mențină.

DIRECTIVA GERMANIEI LA CONGRES

Nauen, 2. — *Contele Bernsdorf, fostul ambasador german în America, a declarat că guvernul german menține strict punctul său de vedere și anume că la tratativele de pace, Germania va avea ca directivă cele 14 puncte ale lui Wilson, primite atât de Germania, cât și de adversarii ei.*

DETERMINAREA HOTARELOR GERMANO-POLONE

Paris, 3.—*Comisiunea centrală a teritoriilor, reprezentată prin d. Tardieu, a remis Congresului de pace primele două rapoarte terminate și anume: unul relativ la frontiera dintre Polonia și Germania, al doilea privitor la frontiera dintre Germania și Austria germană.*

SOSIREA LUI WILSON LA PARIS

Paris, 2.— *Wilson a sosit eri la Paris la amiază. La gară a fost întâmpinat de toate oficialitățile franceze în frunte cu d. și d-na Poincaré.*

Wilson după ce s'a întreținut cu președintele republicei, a felicitat pe d. Clemenceau că a scăpat de odiosul atentat.

Onorurile au fost date de o companie din reg. 20 inf.

Un imens public a aclamat pe președintele Statelor-Unite cu strigăte de Trăiască Wilson, Trăiască America.

Presa franceză salută cu căldură întoarcerea lui Wilson care va grăbi pacea.

GRANIȚELE POLONIEI

Paris, 3. — „Journal des Debats“ arată frontierele Poloniei așa cum au fost propuse de comisiunea teritorială de sub președinția d-lui Cambon. Frontiera pleacă de la țărmul Balticei la nord vest de Danțig, orașele Konitz, Schneidenmuehl, Birnbaum, Lissa, rămân Poloniei. Câteva districte din Posnania sunt lăsate Germaniei. Frontiera trece, apoi la vest de Elbing și Ostrod pe cari le lasă Prusiei orientale și intră în vechea Polonie rusească la sudest de Lauenburg. Dinspre partea Rusiei și a Ucrainei nu s'au fixat încă hotarele.

DELEGAȚII GERMANI LA CONGRES

Paris, 2. — *Telegramele germane au anunțat că guvernul din Weimar va numi ca delegați la congresul păcii pe: Brockdorff Rantzau ca președinte, dr. David, ca vicepreședinte, iar ca membri pe: ministrul Giesberts, Adolf Muller, ministrul Germaniei la Berna, Shuching și Max Varburg.*

In privința acestor numiri, Journal des Débats *spune că Brockdorff a amenințat în mai multe rânduri cu demisia socotind că Germania ceda foarte ușor la condițiunile aliaților. Alegerea aceasta este o sfidare pentru Antantei.*

Intru aducerea-aminte

a unui coleg mort la datorie

— Cum a fost ucis căpitanul St. Donev —

Acei cari l'au cunoscut pe „sublocotenentul de rezervă“ Stancu V. Donev, citind rândurile de față, au ocaziunea să afle că acest fost coleg al nostru de redacție a murit.

Cu toate că glonțul care i-a găurit corpul n'a pornit din arma unui „inamic“ Donev a murit făcându-și datoria. Acel care l'a ucis este un ticălos pe care de sigur că justiția noastră îl va trimite la locul cuvenit criminalilor de rând spre a-și primi pedeapsa meritată.

In genere, simplul fapt al morții unui om de aproape ne izbește; această ducere pentru totdeauna doare însă și mai mult, atunci când cel dus era un om, cum se cade, un suflet așezat și închinat muncii, — precum era Donev. Un om înalt, domol în mișcări, cu ochii mari și expresivi, vorbind încet, — cu oarecare greutate, parcă — dar nepregetând când era vorba de o faptă, era de o bunătate care îl făcea aproape sfios. Și-a făcut datoria de ofițer nu numai cu conștiinciozitate, dar cu dragoste și cu pornire. Pentru meritele sale ca militar conștiincios a fost propus pentru gradul de căpitan, în chip excepțional, de colonelul Popovici, la 5 luni după ce obținuse gradul de locotenent și a fost decrat.

A fost trimis în diferite misiuni în Rusia tocmai în timpul când nimeni nu s'ar fi expus să plece acolo, unde revoluția bântuia cu furie; ajunsese în vremea din urmă căpitan, și—ni se spune—fusese propus pentru gradul de maior. De altfel, colegii cu cari am stat de vorbă despre el cari l'au văzut conducându-și unitatea sunt plini de admirațiune pentru avântul lui nebunesc în luptă, avânt cu care a făcut *adevărate minuni*, mai ales în Dobrogea.

*

Iată cum s'a tras moartea regretatului nostru coleg:

In Sculeni, împreună cu bărbatul ei mobilizat d-na Doner-Stroescu întemeiase în localul pichetului de grăniceri de acolo, o școală-orfelinat pentru mai multe copile ai căror părinți muriseră în războiu. Se străduiau împreună — după cum soția văduvă se străduiește și acum — să țină locul părinților, pentru aceste odrasle cari nu mai aveau un cămin și cari învățau acolo croitoria, broderia, gospodărea și curtea.

Un refugiat din Dobrogea, notar în comuna Sculeni, — numele lui e Gheorghe Baștea, — credea că are el dreptul să ocupe casa pichetului și cu scrisori și adrese trimise peste tot, cu amenințări prin viu graiu și în scris, încerca să se instaleze el acolo. Fiind ceeace se numește un vecin rău la inimă, el găsi sute de chipuri de a face rău celor din casa pichetului. Donev fusese amenințat cu moartea de mai multe ori. In ziua de 21 Noembrie, adică acum vreo 3 luni, Gheorghe Baștea i-a ținut drumul și, după un schimb de cuvinte în care ofițerul a fost insultat și a ripostat cu asprime, notarul Gheorghe Baștea, omul autorității, a scos din buzunar un revolver cu care a tras două focuri în căpitanul Donev. Un foc trebuie să-l fi tras alături, însă unul i-a găurit pântecele.

După chinuri de două zile și o noapte, Donev a murit, victima a unui criminal de rând, care credea că poate să-și facă dreptate trăgând cu arma într'un om pe care îl surprindea.

*

Vestind pe cei cari au cunoscut pe Stancu Donev de chipul în care el s'a stins, ne împlinim o datorie omenească pomenind cu dragoste numele colegului, de eri, care doarme azi somnul pământului, după o viață în care știm prea bine că n'a avut de cât prea puține bucurii.

M. N.

Alianța Poloniei cu Antanta

Paris, 2. — *Din Varșovia se anunță că comisiunea afacerilor externe din Dieta polonă a deliberat asupra încheerei unei alianțe formale între Polonia și Antanta, însărcinând o subcomisiune cu redactarea textului definitiv, text care va fi supus Dietei.*

Polonezii debarcă la Danzig

Nauen 2. — La Danzig a sosit o comisiune compusă din 30 ofițeri francezi și polonezi spre a prepara debarcarea trupelor poloneze în Danzig.

*

Paris, 2. — Din Varșovia se anunță că d. Tropeczinski, președintele Dietei, a declarat în ședința de eri că guvernul regal italian a recunoscut guvernul polon.

Dieta a votat o adresă de mulțumire pentru Roma, Paris și Londra.

M. S. Regina Maria

depune flori pe mormintele soldaților francezi la Noyon

Intrăm în Noyon. Pretutindeni liniște. Câțiva copii, bătrâni și curioși, se văd în depărtare. Numai râulețul Verse este singura rămășiță de viață în această pustietate de moarte.

Intr'adevăr, nici o căsuță întreagă nu mai există în tot Noyonul. Câteva sute de locuitori, credincioși locuințelor lor, își trec zilele în pivnițe ori în scobituri bătute de intemperiile vremei.

Intr'o astfel de încăpere mică din strada Grèce, M. S. Reginii Maria i s'a servit dejunul.

Luminată de o fereastră strâmtă, la care o foaie de hârtie galbenă ținea loc de geam, încăperea avea cel mult 2 metri lățime și 4 lungime.

Casa aceasta, odinioară, și-a cunoscut gloria, adăpostind în 1914 pe generalul Moltke, iar după evacuarea germană, pe generalul francez Humbert.

De azi înainte însă, pentru orășel, ea va fi casa Reginei.

După un dejun sumar, repede terminat, începe vizitarea pe jos, printre ruini fără nume, străzi ce abia se mai disting, schelete de case și biserici.

M. S. Regina, privește întreg spectacolul cu ochii plini de lacrimi și repetă mereu: Cât e de trist! Cât e de dureros!

Alt nimic nu poate să izvorească, dintre sfărâmăturile acestea, decât aceleași simțiminte de o tristețe infinită.

Trecem prin fața catedralei. Clădită în secolul al 16-lea, amintește misticul decor descris de Zola în „Le rêve“.

M. S. Regina intră în interiorul bisericei, ale cărei bolți sunt dărâmate, fără uși și fără geamuri.

— La noi, în România, nu avem ruini așa de mari, spune M. S. însoțitorilor săi. Bisericuțele și căsuțele noastre din sate sunt mici și joase, adesea ori prea plăpând zidite. Pe unde a trecut războiul, nu a mai rămas decât o grămadă de pământ care se pierde în scurt timp. Frumoasele noastre biserici și mânăstiri au scăpat aproape toate... Aici, zise cât e de dureros!

Și preumblarea tristă se continuă. Primăria, vechea episcopie, mărețe monumente din epoca Renașterei, sunt cu totul nimicite de obuze.

La orele 4, înainte de a părăsi orășelul M. S. Regina Maria și principesa Marioara se îndreaptă spre cimitir, să depună flori pe mormintele soldaților francezi.

Un spectacol și mai zguduitor decât al orășelului martir, ni se înfățișează. Obuzele au deschis gropile și au îmbucătățit crucile.

— Câtă tristețe! ... murmură M. S. și cum vor trebui ei să plătească toate acestea.

Cu brațele încărcate de micșunele, liliac alb și flori roșii și galbene — culorile amestecate ale României și Franței — M. S. Regina și principesa Marioara, fac înconjorul mormintelor, înflorindu-le.

Buzele Reginei murmură încetișor ceva. Desigur cuvintele de recunoștință și adio pe care le-a repetat departe, printre gropile fără număr ale soldaților ei viteji, morți în defileul de la Oituz și câmpia de la Mărăști.

Bolșevicii bătuți de trupele lui Petliura

— Petliuriștii și unirea Basarabiei cu România —

Iași, 1 Martie

O telegramă din Tiraspol anunță că bolșevicii au fost bătuți și alungați din Fastov. Gara și orașul Fastov au fost ocupate de trupele galițiene, luându-se cu această ocaziune 4.000 de prizonieri.

Ziarul „Sfatul Țărei“ din Chișinău publică o telegramă din Tiraspol, anunțind că în centrele ocupate de trupele lui Petliura, petliuriștii se manifestă în favoarea unirii Basarabiei cu România, respectându-se astfel dorința populației basarabene.

Sinuciderea

ziaristului P. Locusteanu

Eri, după amiază, s'a sinucis, trăgându-și un glonte de revolver, la locuința sa din str. Lupea, P. Locusteanu, directorul ziarului „România“ și fost subdirector al Teatrului Național din Capitală.

Cadavrul a fost transportat la morgă.

Asupra cauzelor acestui act disperat, deși nu se știe nimic precis, se afirmă totuși că ar fi vorba de neînțelegeri de familie.

Sinucisul era o figură foarte cunoscută în lumea literară și în presă.

Vom reveni mâine cu amănunte.

Podul peste Dunăre

Intr'un articol de reportaj, ziarul Viitorul, aduce oarecare lumină din sursă autorizată, asupra restaurării podului Fetești-Cernavodă.

In primul rând este de reținut faptul că podul de peste brațul Borcea a fost ridicat și dus, nu se știe, unde de germani. Autoritățile germane, cari știu însă unde au dus ferăria, pot fi constrînse prin ajutorul aliaților noștri a ne-o restitui cât mai grabnic, ca existând undeva, de vreme ce chiar germanii construiseră în ultimul timp înainte de izgonirea lor din țară schelăria și atelierele de montaj ale acestei ferării.

Punându-ne totuși în ipoteza că ferăria nu mai există, va fi mult mai avantajos a se reface podul Borcea pentru calea simplă în loc de triplă și a se construi un nou pod la Giurgeni-Hârșova, atât din punctul de vedere al grabnicei restabiliri a circulațiunei rupte cu Constanța cât și din punctul de vedere al costului și al unor mai bune și mai sigure legături cu marea atât de cale ferată cât și de șosea.

Din punctul de vedere al grabnicei restabiliri a circulațiunei cu Constanța, podul peste Borcea, *ar putea fi construit într'un timp mult mai scurt cu cale simplă căci și ferăria, care va trebui lucrată și montată va avea o greutate de cel puțin jumătate din greutatea unui pod pentru cale triplă, cu sarcini de 3 ori mai mari; proitându-se în acelaș timp în întregime de schelăria construită de germani pentru montarea podului cu cale simplă.*

Apoi, construcția unui pod pentru cale triplă, pe vechile picioare cari au fundațiuni ce nu merg până la stâncă ci se opresc în nisip, nu este lipsită de serioase obiecțiuni.

Din punctu de vedere al costului *am arătat și în articolul precedent din Universul că soluțiunea construirei unui al doilea pod cu cale triplă la Giurgeni, pe lângă restaurarea celui dela Fetești cu cale simplă, ar fi mult mai eftină. Pe când podul dela Giurgeni-Hârșova, în lungime de 800—1.000 metri și restaurarea celui dela Borcea, ar costa cel mult 33—40 milioane; reconstrucția pentru cale triplă a podului Borcea în lungime de 970 m., construcția unui nou viaduc peste baltă în lungime de 1.450 m. și a unui nou pod la 1 klm. mai la vale de podul Regele Carol, peste Dunăre, în lungime de 1.660 m., precum și a unui terasament înalt și pereat între aceste poduri, pe o lungime de circa 10—11 klm., ar costa cel puțin 80—100 milioane.*

Din punctul de vedere al legăturilor ferate cu Dobrogea și Marea, *se vede, după un examen sumar al hărței ca din cele 3 mari artere ce vin din interiorul țărei la Fetești, numai direcțiunea Vârciorova-București răspunde direct la Fetești, pe când acelea din Transilvania prin Ploești și din Moldova prin Făurei, au un acces mai normal și mai lesnicios la Giurgeni, decât la Fetești.*

Tonajul util al trenurilor; cari nu vor mai avea de urcat rampele mari ale malului drept al Ialomiței la Slobozia și Țăndărei, spre a apuca direcția Fetești, va fi sporit pe direcția Giurgeni, unde nu va mai avea de urcat decât rampa minimă a podului ce se va construi.

Legătura cu Basarabia, care acum se face cu înconjur prin Braila-Făurei-Fetești, nu ar putea fi bine deservită decât prin construcțiunea unei legături directe Brăila-Giurgeni-Constanța ca continuare a liniei Galați-Reni-Bender-Chișinău.

In chipul acesta, traficul cu Dobrogea și Constanța ar putea fi repartizat la două artere: una prin podul Fetești-Cernavoda, cu linia simplă de azi pentru direcțiunea Banat-București-Constanța și cealaltă prin podul Giurgeni-Hârșova pentru direcțiunile Transilvania, Moldova, Basarabia, Constanța.

Din punctul de vedere al legăturilor de șosea, *actualul pod Fetești-Cernavoda este aproape izolat dincoace de Dunăre. Afară de șoseaua dinspre Călărași, de importanță secundară, nu mai se află nici o altă șosea care să-i dea acces din spre București sau Moldova. Dincolo de Dunăre este șoseaua directă Cernavoda-Constanța, care cade cu totul laterală și îndepărtată de județul Tulcea, unul din cele mai bogate ținuturi ale țărei.*

Din contră, podul Giurgeni-Hârșova, are legături în toate direcțiunile.

Dincoace, este legat spre București-Ploești cu șoseaua Țăndărei-Urziceni; iar spre Moldova cu șoseaua Berlești-Viziru și cu un întreg complex de alte șosele și drumuri secundare.

Dincolo în Dobrogea, din Hârșova, care este cam la aceiaș distanță de Tulcea și Constanța, pleacă trei șosele directe: una către Constanța cu o ramură către Medjidia, a doua către Tulcea cu două ramuri către Isaccea și Babadag și a treia către Măcin.

Când astfel stau lucrurile, cari ar mai putea fi temeiurile, pentru cari ar urma să se hotărască concentrarea întregului trafic al țărei cu marea și Dobrogea către singurul pod Fetești-Cernavoda?

Este incontestabil că acest trafic va fi mult mai bine deservit și garantat prin două poduri distanțate, decât printr'un singur pod.

Pentru orice caz de întrerupere neprevăzută, sau de forță majoră, este mult mai bine dacă țara ar dispune — admitem chiar cu acelaș cost — de două căi în loc de una.

Credem că este în interesul țărei ca în asemenea cestiuni, cari privesc viitorul nostru economic să se ia hotărîri întemeiate pe studii și discuțiuni largi, cari e bine să fie aduse și la cunoștința publicului.

Ing. M. I. Stroescu

Telegrame din străinătate

NOU CREDIT ACORDAT ROMANIEI DE STATELE-UNITE

Paris, 2. — Din Washington se anunță că s'a acordat României, din tezaurul Statelor-Unite un nou credit de 5 milioane dolari. Prin aceasta, creditele acordate României se ridică la 15 milioane dolari.

AMERICA VA TRIMITE ROMANIEI IMBRACAMINTE

Paris, 2. — Din New-York se anunță că Crucea Roșie americană tratează obținerea a 10 mii tone îmbrăcăminte spre a fi trimise refugiaților din teritoriile aliate. Aceste mărfuri vor fi expediate cu incepere dela 11 Martie.

Prin diferite agenții, aceste îmbrăcăminte vor fi împărțite în regiunile din nordul Franței, din România, Belgia, Italia, Ceho-Slovachia, Grecia, Polonia, Macedonia și Albania.

Pe lângă acest ajutor, Crucea Roșie americană a hotărît să încarce vapoare cu materii textile, care reprezintă 13.500 punduri greutate și în valoare de 4 milioane 500 m' dolari.

CONDAMNAREA LA MOARTE A ATENTATORULUI CONTRA D-LUI CLEMENCEAU

Lyon, 3. — Emile Cottin, autorul atentatului contra d-lui Clemenceau, a fost judecat Vineri de consiliul de război și condamnat la moarte.

O nouă nenorocire de cale ferată

— O deraiare pe linia Ploești-Vălenii-de-Munte

Ploești, 3 Martie

Trenul de persoane No. 2 plecat din Văleni la orele 7 azi dimineață a deraiat în linia curentă la klm. 3 între stațiile Văleni-Scaioși. Mașina și un vagon au fost asvârlite peste banchetul liniei. Două vagoane au fost sfărâmate cu desăvârșire iar alte două au deraiat. Linia a fost distrusă pe o distanță de 50 metri.

Sunt trei morți, dintre cari se cunoaște până acum numele lui Nicolae Vasilescu din Vălenii de Munte.

Rănite sunt peste 20 persoane; dintre cari 10 grav și anume: șeful de tren Diaconu Ion, lovit la cap și cu grave contuziuni pe corp; Popescu Gh., focar, opărit la picioare și lovit la cap; Pavel Filip, mecanic-conducător are picioarele fracturate; Maria Păunescu din Ploești are piciorul drept fracturat; Niță Bolboceanu din Drajna-de-jos, are picioarele și pieptul strivite; Dincă Dinică Cioc din Drajna-de-jos cu grave contuziuni pe corp; Ilie Constantin, frânar cu multe răni grave; Elisabeta Ene; Maria Niță, Curechiu din Homoriciu; Lina Bordeni din Drajna-de-jos cu grave contuziuni.

O comisiune mixtă a plecat la fața locului spre a cerceta cauzele deraierei.